

ด่วนมาก

ที่ ทส 0604/ 1

สำนักงานคณะกรรมการรัฐมนตรี
วันที่ ๑๐๑
ลงวันที่ ๑๖.๑๑.๒๕๔๘ ๑๐๓๑

ลงวันที่ ๑/๑๕๕.๑
31.๑๑.๔8
16.๑๑.๔๘

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
กรมทรัพยากรน้ำ
49 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 30
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

๒๘ มกราคม 2548

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (โครงการ Water Grid :
ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน)

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0504/16872 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย การพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าต่อการลงทุน)

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีหนังสือเรียนประธาน
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ (โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน) โดยมอบให้
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นเจ้าของเรื่องรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และ
กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อจัดทำความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ และนำเสนอคณะกรรมการ
พิจารณาต่อไป

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มอบหมายให้กรมทรัพยากรน้ำในฐานะฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ดำเนินการจัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเห็น
และข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรณีโครงการ Water Grid กับความเป็นไปได้และ
ความคุ้มค่าต่อการลงทุน เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2547 มีอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นประธาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม
ประกอบด้วย คณะทำงานรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรม
ชลประทาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ผู้แทน
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ รวมทั้งผู้แทน
มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาโครงการฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ที่ประชุม.....

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะใน 4 ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเป็นไปได้ด้านวิศวกรรม ความคุ้มค่าต่อการลงทุน และแนวทางในการบริหารโครงการ รวมทั้งได้พิจารณากรอบแนวทางและผลการดำเนินงานในส่วนของกรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน และหน่วยงานอื่นที่กำลังดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ Water Grid ประกอบกับข้อมูลและความคิดเห็นที่หน่วยงานได้ส่งเพิ่มเติมให้ภายหลังการประชุม สามารถนำมาจัดทำความเห็นผลการพิจารณาและผลดำเนินการในประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1) หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นให้คำนึงถึงการจัดการด้านความต้องการ (Demand) ไปพร้อมกับด้านการจัดหา (Supply) กรมชลประทานได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการศึกษาศักยภาพของแหล่งน้ำ และการจัดการที่รับผิดชอบ รวมถึงข้อสังเกตในเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคสังคม กระทรวงอุตสาหกรรมมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ว่า ประชาชนจะได้ใช้น้ำฟรี หรือได้รับประโยชน์อย่างไร ขณะที่กรมพัฒนาที่ดินได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับสภาพดิน กรณีดินเค็ม ดินเปรี้ยว และผลกระทบภายหลังเกิดโครงการ สำนักงานประมาณมีความเห็นว่า การบริหารโครงการและงบประมาณ ซึ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เช่น มอบให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานหลัก ประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงสาธารณสุขมีความเห็น ข้อควรระวังเกี่ยวกับเชื้อโรคที่อาจแพร่กระจายระหว่างกลุ่มน้ำและผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ทางน้ำ จึงควรมีการศึกษา รวมทั้งระบบติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

2) กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดทำโครงการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อศึกษาศักยภาพในภาพรวมของแหล่งน้ำทั่วประเทศ และระบบเครือข่ายน้ำ (Water Grid System) โดยการเชื่อมโยงการถ่ายเทน้ำจากอ่างเก็บน้ำ หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และการส่งกระจายน้ำผ่านระบบโครงการเครือข่ายน้ำเข้าสู่ภาคการใช้น้ำ ซึ่งขณะนี้การศึกษาแล้วเสร็จ พบว่า มีความเป็นไปได้รวม 13 ระบบ และกำลังศึกษาความเหมาะสม สํารวจ โดยกรมทรัพยากรน้ำกำลังออกแบบระบบเครือข่ายน้ำในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นโครงการนำร่อง และมีแผนที่จะดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำอื่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อไป

3) ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา นับว่าเป็นประโยชน์เป็นอย่างมาก สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินโครงการ เป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องจะต้องนำไปประกอบการพิจารณา วางแผน และดำเนินงาน โครงการให้รอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์โครงการ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รายละเอียดผลการประชุมและการพิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน
ต่าง ๆ ดังสรุปในเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับความเห็นและ
ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในส่วนของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ
แห่งชาตินำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุรนต์ ฉายแสง)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

โทร. 0 2298 5686

โทรสาร 0 2298 5685

**การพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าต่อการลงทุน)**

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรณีโครงการ Water Grid กับความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2547 ณ ห้องประชุม 202 อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้จัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมและจากข้อมูลที่หน่วยงานส่งให้เพิ่มเติมแล้ว มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.ความเป็นไปได้ของโครงการ <u>1.1 ศักยภาพของแหล่งน้ำ</u> 1) เชื้อนและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ที่ได้สร้างแล้วเสร็จตามภูมิภาค ต่าง ๆ ของประเทศไทย หน่วยงานต่าง ๆ ได้กำหนดปริมาณการใช้น้ำเพื่อกิจการต่าง ๆ ไว้แล้ว ดังนั้น การเชื่อมโยงเครือข่ายน้ำระหว่างอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จแล้ว จึงจำเป็นต้องสำรวจ และพิจารณาในประเด็นศักยภาพและปริมาณน้ำของเชื้อน หรืออ่างเก็บน้ำ รวมทั้ง การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ในปัจจุบันทำได้ยาก สืบเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศ และความไม่เห็นชอบของประชาชนในพื้นที่อันเนื่องมาจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นด้วยที่ต้องมีการสำรวจและพิจารณาศักยภาพตลอดจนปริมาณน้ำของเชื้อนหรืออ่างเก็บน้ำ ซึ่งได้มีแนวทางในการเพิ่มน้ำต้นทุนของแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยการปรับปรุงและขยายความจุอ่างเก็บน้ำเดิม การประหยัคน้ำที่จะระบายออกจากอ่างเก็บน้ำซึ่งสามารถนำไปช่วยขยายพื้นที่ชลประทาน หรือเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้งได้ การก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มเติมในลุ่มน้ำ เพื่อกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ขาดแคลน ทั้งนี้ การวางแผนและการพิจารณาโครงการจะต้องเป็นการจัดการทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทานเพื่อการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ - กรมทรัพยากรน้ำได้ศึกษาศักยภาพเบื้องต้น (Pre Conceptual) โครงการจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในภาพรวมของทั้งประเทศ โดยรวบรวมข้อมูลและสรุปสถานการณ์การพัฒนาแหล่งน้ำ ทบทวนความต้องการใช้น้ำในอนาคต และกำหนดรูปแบบ ลักษณะองค์ประกอบของระบบโครงข่ายน้ำเบื้องต้น และจากผลการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดพื้นที่ต้นแบบในการศึกษาจัดทำแผนหลัก ศึกษาความเหมาะสม และ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	สำรวจออกแบบระบบเครือข่ายน้ำในพื้นที่จังหวัด เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งขั้นตอนการศึกษาจะได้พิจารณาศักยภาพและปริมาณน้ำของเขื่อนต่าง ๆ ตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษาในทุก ขั้นตอนแล้ว - กรมชลประทานได้ดำเนินการศึกษาศักยภาพของน้ำ ดินทุนและการใช้น้ำในแต่ละจังหวัดเบื้องต้นแล้ว และ ศักยภาพการของความสมดุลน้ำ ทั้งในสภาพ ปัจจุบันและ ในอนาคต โดยการพิจารณาผสมผสานจาก การศึกษาในระดับจังหวัด ซึ่งปัจจุบัน กรมชลประทาน ได้จัดทำรายงานการศึกษาเบื้องต้นในกลุ่มน้ำนาร่อง ได้แก่ กลุ่มน้ำมูล กลุ่มน้ำป่าตอนบน กลุ่มน้ำเพชรบุรี และ กลุ่มน้ำประจวบคีรีขันธ์
2) การที่จะผันน้ำจากกลุ่มน้ำหลัก กลุ่มลุ่มน้ำ หรือน้ำ จากแหล่งน้ำนอกประเทศที่มีปริมาณเกินพอไปยัง บริเวณที่ขาดแคลนนั่น ส่วนใหญ่จะสามารถ ดำเนินการได้เฉพาะในช่วงฤดูฝน ดังนั้น จึง จำเป็นต้องสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ที่ขาดแคลน ก่อนที่จะสร้างเครือข่ายผันน้ำมาเติมในช่วงฤดูฝน	ที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องกับสภาที่ ปรึกษา ในกรณีการเพิ่มน้ำต้นทุนของแต่ละพื้นที่ลุ่ม น้ำจะต้องประเมินศักยภาพของการเก็บกักน้ำ เพื่อลด ปัญหา น้ำท่วมและส่งถ่ายน้ำไปยังลุ่มน้ำย่อยอื่นที่มี ความต้องการน้ำมากกว่าปริมาณน้ำที่มีอยู่ภายในลุ่ม น้ำย่อยนั้น โดยพิจารณาจัดสรรน้ำระหว่างลุ่มน้ำย่อย ภายในลุ่มน้ำหลักก่อนในเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมี การศึกษาความเหมาะสมด้านวิศวกรรม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับการผันน้ำมาเติมให้ แหล่งเก็บกักน้ำจากภายนอกกลุ่มน้ำ ต้องพิจารณาหา แหล่งพักน้ำเพื่อเก็บกักก่อนผันน้ำ ในกรณีอ่างเก็บน้ำที่ มีปริมาณความจุไม่เต็มอ่างสามารถผันน้ำมาเพิ่มได้ เช่น การผันน้ำสู่อ่างเก็บน้ำภูมิพล เป็นต้น
3) การผันน้ำระหว่างกลุ่มลุ่มน้ำ หรือผันน้ำเข้ามาจาก ประเทศเพื่อนบ้าน ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ เรื่องคุณภาพน้ำ และสัตว์น้ำ จาก กลุ่มลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกกลุ่มลุ่มน้ำหนึ่ง ตลอดจน เรื่องเชื้อโรคที่อาจจะแพร่กระจายระหว่างกลุ่มลุ่มน้ำ ที่ทำการเชื่อมโยงด้วยระบบ Water Grid ได้	ที่ประชุมเห็นว่าจะต้องให้ความสำคัญกับการผัน น้ำระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะกระทบกับความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ทั้งนี้จึงได้มีการประสานความร่วมมือ กับประเทศเพื่อนบ้านและระหว่างประเทศสมาชิก MRC ในเบื้องต้น ดังนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	1.การผันน้ำจากแม่น้ำโขงสายหลัก ในปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจากับกลุ่มประเทศอินโดจีนทั้งหมด ภายใต้ข้อตกลงร่วม โดยผ่าน MRC ซึ่งประกอบด้วย ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม 2.การผันน้ำจากแม่น้ำสาละวินและกก ประกอบด้วย โครงการผันน้ำยม-ภูมิพล และ โครงการผันน้ำเมย-ห้วยชนะ-ภูมิพล ซึ่ง โครงการผันน้ำยม-ภูมิพลมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากเป็นการผันน้ำในประเทศ สำหรับลุ่มน้ำกก ไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างไทยกับพม่า 3.การผันน้ำระหว่างไทย-ลาว ได้แก่ โครงการผันน้ำห้วยหลวง ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษา โดยต้องทำความตกลงระหว่างไทย-ลาวก่อน 4.การผันน้ำจากประเทศกัมพูชา ได้แก่ โครงการผันน้ำจากเขื่อนสตรึงนัม ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาดำเนินการ โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2548 เพื่อศึกษาการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งต้องทำความตกลงระหว่างไทยกับกัมพูชา ก่อน ในประเด็นข้อโรคที่อาจแพร่กระจายระหว่างกลุ่มลุ่มน้ำ ความเห็นของที่ประชุมและจากข้อมูลเพิ่มเติมของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า การผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งนั้น อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำและการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ จึงต้องศึกษาคุณลักษณะของคุณภาพน้ำทั้งกายภาพ เคมี และชีวภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับการนำน้ำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคของประชาชน โดยเฉพาะน้ำบริโภคจะต้องได้มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคตามเกณฑ์เสนอแนะขององค์การอนามัยโลก หรือเกณฑ์คุณภาพน้ำประปา กรมอนามัย (น้ำประปาดื่มได้) ซึ่งจะต้องมีระบบติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบ Real Time ที่จะสร้างความเชื่อมั่นในการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.2 สมรรถนะของที่ดินเพื่อการเกษตรและ ชลประทาน ประเทศไทยมีดินซึ่งจัดอยู่ในชั้น สมรรถนะที่ดินสำหรับชลประทานชั้นที่ 1 และ 2 รวมกันแล้วประมาณ 38 ล้านไร่ ดังนั้น การทำ เครือข่ายน้ำเพื่อการปลูกพืช ควรเน้นการปลูกบน พื้นที่ 38 ล้านไร่ ซึ่งจะคุ้มค่าต่อการลงทุน	ที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องกับสภาที่ ปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาบนพื้นที่ที่มีศักยภาพใน การเพาะปลูก 38 ล้านไร่ก่อน แต่อย่างไรก็ดี พื้นที่ที่อาจ นำมาปรับปรุงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ปศุสัตว์หรือ ประมงอีก 73 ล้านไร่ ก็ควรได้รับการพัฒนาด้วยระบบ เครือข่ายน้ำเช่นกัน เพื่อความเป็นธรรมและกระจาย ความเท่าเทียมในการใช้น้ำให้ทั่วถึงแก่ประชาชนทุก ภาคส่วน ทั้งเกษตรกร ชุมชนที่ใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และอุตสาหกรรม
2.ความเป็นไปได้ทางด้านวิศวกรรม 2.1 ชลศาสตร์ท่อน้ำ เทคนิคการออกแบบท่อเป็น เทคนิคที่ยากและซับซ้อน ผู้ออกแบบต้องมี ความรู้ทางทฤษฎี และมีประสบการณ์ และความ ชำนาญในการปฏิบัติงานในภาคสนาม ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ต้องตระหนักถึงและให้ความสำคัญ 2.2 ชลศาสตร์เครื่องสูบน้ำ การกระจายน้ำ ส่วนมากต้องใช้เครื่องสูบน้ำในการส่งน้ำจากที่ หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การออกแบบใช้เครื่องสูบน้ำ ผู้ออกแบบต้องมีความรู้ทางทฤษฎีด้านชลศาสตร์ ของเครื่องสูบน้ำ และต้องมีความชำนาญ และ ประสบการณ์ในภาคสนาม เพื่อดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	การดำเนินงานทางด้านวิศวกรรม ซึ่งมีหน่วยงาน เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ การประปา ส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่จะสามารถกำกับดูแลที่ปรึกษาทั้ง ในและต่างประเทศ ในการวางโครงการสำรวจ และ ออกแบบชลศาสตร์ท่อน้ำ และชลศาสตร์เครื่องสูบน้ำ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของ โครงการ
2.3 การดูแลรักษาและการซ่อมแซม การส่งน้ำด้วย ท่อ คูคลองส่งน้ำ ต้องมีการดูแลรักษาเพื่อ ประสิทธิภาพการส่งน้ำ โดยเฉพาะการดูแลรักษา ท่อน้ำซึ่งมีความดัน ควรมีการเตรียมความพร้อม ทางด้านบุคลากร และอุปกรณ์ รวมทั้งความพร้อม ในการฝึกอบรมให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามี ส่วนร่วมในการดูแลรักษาซ่อมแซมระบบ เครือข่ายการส่งน้ำ	ที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องและได้ให้ ความสำคัญอย่างมากในเรื่องการเตรียมความพร้อม จึงได้ กำหนดไว้ใน TOR ประกอบการจ้างที่ปรึกษาให้ทำความเข้าใจ ฝึกอบรม รวมทั้งจัดเตรียมคู่มือการดูแลบำรุงรักษา Asbuilt Drawing และจัดเตรียมองค์กร กลุ่มบริหารจัดการ โครงการ เพื่อดูแลรักษาระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ รวมถึงการจัดการค่าใช้จ่ายจากการใช้พลังงานไฟฟ้าโดย ใช้หลักการมีส่วนร่วมของเกษตรกร (Participatory Irrigation Approach) ผ่านองค์กรที่ได้จัดตั้งขึ้น คือ คณะกรรมการกลุ่มน้ำ กลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำมี ส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษาด้วย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
3.ความคุ้มค่าต่อการลงทุน 3.1 การลงทุนสร้างเครือข่ายน้ำของภาครัฐ จะต้องเป็นการลงทุนในมูลค่าสูง ซึ่งในปัจจุบัน รัฐได้มีการลงทุนในระบบชลประทานไปเป็นจำนวนมากแล้ว จำเป็นต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนของภาครัฐ และภาคประชาชนผู้ใช้น้ำ ทั้งนี้รัฐจะต้องศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ หลีกเลี่ยงการสูญเปล่า โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการดำเนินการ	ที่ประชุมเห็นด้วยกับสภาที่ปรึกษาฯ ที่ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนของภาครัฐและภาคประชาชนผู้ใช้น้ำ ดังนั้น ในการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจ-ออกแบบระบบเครือข่ายน้ำจึงต้องเน้นความเป็นไปได้ของโครงการและความคุ้มค่าของการลงทุน ทั้งนี้จะต้องปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูกพืชที่มีมูลค่าสูงและใช้น้ำน้อย ให้สอดคล้องกับมูลค่าน้ำ รวมทั้งการส่งเสริมให้นำน้ำไปใช้ในกิจกรรมอื่นที่คุ้มค่าลงทุน เช่น เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการอุตสาหกรรม เป็นต้น
3.2 การส่งน้ำไปตามเครือข่ายน้ำด้วยท่อ คุคลองส่งน้ำ หรือสถานีสูบน้ำ ต้องมีค่าใช้จ่ายสำหรับเชื้อเพลิงและพลังงาน ดังนั้น ค่าน้ำจะมีราคาสูง เกษตรกรต้องทำการเกษตรชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะเสียค่าใช้จ่ายน้ำชลประทานน้อยที่สุด เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน 3.3 เกษตรกรต้องมีทุนทรัพย์เพื่อการจัดการชลประทาน และการจัดการพืช เช่น ค่าแรงงาน ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย และสารเคมีปราบศัตรูพืช รวมถึงตลาดจำหน่ายพืชหรือผลิตภัณฑ์พืชต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดคือ การลงทุน	สำหรับการศึกษาความคุ้มค่าของการลงทุนในการใช้ระบบท่อ เพื่อการส่งถ่ายน้ำทั้งระหว่างแหล่งเก็บกักน้ำและส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตร ได้พิจารณาถึงปัจจัยด้านพลังงานไฟฟ้าที่ใช้โดยพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในเขื่อนและระบบชลประทานเพื่อเสริมการใช้พลังงานไฟฟ้าและลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐและเกษตรกรด้วยแล้ว

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการประชุมและการพิจารณา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
4.แนวทางในการบริหารโครงการฯ จากการที่โครงการ Water Grid จะครอบคลุมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการที่ต้องบูรณาการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ และมนุษย์เข้าด้วยกัน จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานที่แท้จริง จะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และการดำเนินการโครงการต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ถูกต้องตามหลักวิชาการ และใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในการดำเนินการในทุกขั้นตอน นอกจากนั้น รัฐต้องเร่งดำเนินการในเรื่องการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความเป็นรูปธรรมชัดเจน และเร่งผลการปฏิรูประบบวิธีการงบประมาณ รวมทั้งเร่งรัดการปรับโอนงานของส่วนราชการให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร็ว	ที่ประชุมมีความเห็นในประเด็นแนวทางการบริหารโครงการฯ โดยมอบให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานหลักเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดยมีการชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำแก่ประชาชนและคณะกรรมการลุ่มน้ำได้รับทราบ และเป็นผู้ดูแล ภายหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ ในส่วนของการบริหารจัดการน้ำ และการบำรุงรักษาระบบ กรมชลประทานได้ประสานร่วมกับจังหวัดและกลุ่มผู้ใช้น้ำในการฝึกอบรม เพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยีอยู่ด้วยแล้ว